

andring, om ikke det kunde være godt at forkorte Timerne. Der kunde godt være 6 Timer, men disse Timer kunde da være ganske korte, paa 35 Minutter eller saa. Jeg tror, at man vilde have fuldt saa stort Udbytte deraf, og saa kunde den fornødne Tid vindes for Lærerinderne.

Der er endvidere bleven talt om Tilskuddet til Friskoler, til de private Skoler paa Landet. Jeg vil gerne give dette min Støtte, men skal ellers kun lige bemærke, at der er vel ingen Tvivl om, at det Princip at give en bestemt Sum til Understøttelse til en vis Virksomhed uden Hensyn til, om der er mange eller faa, der drive den, er et uheldigt Princip. Der er dog noget ganske mærkeligt i, at hvis altsaa Friskolerne tage til i Antal, saa faar hver enkelt af dem mindre Støtte; hvis de altsaa vinde Indgang og Fremgang og Tilslutning i Befolkningen, saa blive de paa en Maade straffede derfor, og naar de derimod gaa tilbage, naar en Friskole maa ophæves, faa de andre Fordel deraf. Det er dog egentlig at ophjælpe den Tankegang, som nærmest kunde kaldes Røverlogik, at den ene spejder efter, om det kunde gaa galt for den anden, for mulig derved at faa en Fordel. Det minder mig noget om, hvad en gammel forfalden Dyr læge, der gik omkring der hjemme og søgte at praktisere lidt, en Dag sagde til min Fader: Jeg skulde vel ikke have det Held, at De skulde have det Uheld, at have nogle syge Kreaturer? Saadan omtrent kunde den ene Friskolelærer sige til den anden: Jeg skulde vel ikke have det Held, at Du skulde have det Uheld, at det skulde gaa i Stykker for dig? Jeg skal ikke komme videre ind derpaa, men blot henstille, om denne Fremgangsmaade i Virkeligheden er helt heldig.

Derimod er der en anden Ting, som maaske kunde forandres, og som jeg vil bede den ærede Kultusminister og det kommende Udvalg at overveje, og det er om det er nødvendigt at holde paa den Bestemmelse, at kun de private Skoler, der føre Børnene op til Konfirmationsalderen kunne faa Del i Tilskuddet. Der findes enkelte, vistnok ganske faa, private Skoler — Pøgeskoler, eller hvad man vil kalde dem — omkring i Landet, som ere oprettede, fordi Børnene ellers have langt til Hovedskolen eller af andre Grunde, og som fører Børnene op til 9—10 Aarsalderen. Der sidder saa en Lærer eller for det meste en Lærerinde, som hverken er Fugl eller Fisk, som ikke kan faa Under-

støttelse som Statsskole- eller som Friskolelærerinde. Jeg henstiller, om det ikke var muligt at hjælpe paa dette Forhold. Det er kun ganske faa Skoler, og derfor er det maaske for meget forlangt at sætte Lovgivningsmagten i Bevægelse i den Anledning, men det gør det jo ogsaa saa meget mindre betænkeligt at gaa ind derpaa.

Endelig skal jeg kun endnu nævne Spørgsmaalet i § 1 om Udskrivningen af Skolen. Det forekommer mig, at Ændringsforslaget maaske kunde være udtrykt noget nøjagtigere. Efter Ændringsforslaget kommer Loven til at lyde saaledes, at Undervisningspligten ophører med det Skolehalvaar, i hvilket Barnet har fyldt 14 Aar. Jeg henstiller, om dette ikke kunde udtrykkes nøjagtigere. Dersom man siger, at Undervisningspligten ophører med „Afslutningen“ af det Skolehalvaar, hvori Barnet har fyldt 14 Aar, forekommer det mig at være tydeligere. Slutningen er, naar Datoen udrinder, men Afslutningen er, naar Skolehalvaaret afsluttes enten med en Eksamen, eller hvordan det nu kan være. Der er ikke nogen Nødvendighed for, at Halvaaret skal afsluttes med en Eksamen, men det kunde i Instruksen afgøres saaledes, at naar der ikke afholdes Eksamen, overlades det til Læreren at afslutte Halvaarets Virksomhed i Oktober eller April — han skal jo dog afslutte sin halvaarlige Virksomhed.

Men der er et andet Forhold ved dette, som jeg synes er en Smule uheldigt. Det er, at om Efteraaret kan der ingen Udskrivning finde Sted af de Børn, som fylder 14 Aar i Løbet af Vinteren, medens der om Foraaret ligesom i gamle Dage er Dispensationsret, eller det i alt Fald er overladt til Skolekommissionen at kunne udskrive de Børn, som fylde i det kommende Sommerhalvaar, naar de have naaet Skolens Maal. Derved kan der fremkomme besynderlige Urimeligheder. Lad os sætte, at der er 2 Børn, Anders og Hans. Anders fyldte 14 Aar sidste 31. Oktober og Hans fyldte 14 Aar den sidste 1. November. Anders, som har fyldt den 31. Oktober, kan efter de nu gældende Regler udskrives i Foraaret 1903, medens Hans, som er født Dagen efter, først kan udskrives i Foraaret 1904, altsaa et helt Aar efter, paa Grund af den ene Dags Aldersforskel. Det er lovlig haardt, synes jeg. Jeg forstaar godt Grunden til, at man har villet stille sig lempeligere over for Sommerhalvaaret end over for Vinterhalvaaret, men jeg henstiller, om det ikke kunde ordnes mere